

Πνευματικά μηνύματα για την Αγία και Μεγάλη Τεσσαρακοστή από τον Μητροπολίτη Πειραιώς

[Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Πειραιώς](#)

Χοροστατούντος του [Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πειραιώς κ. Σεραφείμ](#) τελέστηκε χθες, Κυριακή 8 Μαρτίου 2026, ο Κατανυκτικός Εσπερινός της Β΄ Εβδομάδος των Νηστειών στον Ιερό Ναό Αγίου Νείλου Καλλιπόλεως.

Κατά τη διάρκεια του κηρύγματός του ο Σεβασμιώτατος, Δοξολογώντας τον Πανάγιο Θεό μας, αρχικά, αναφέρθηκε στη σπουδαία θεολογική συμβολή του Αγίου Γρηγορίου Παλαμά στη ζωή της Εκκλησίας κάνοντας ιδιαίτερη μνεία στη διδασκαλία του περί της διακρίσεως μεταξύ της απροσίτου και αμεθέκτου Θείας ουσίας και των ακτίστων ενεργειών του Θεού, μέσω των οποίων ο άνθρωπος δύναται να γίνει κοινωνός της Θείας Χάριτος και να μετέχει στη ζωή του Θεού.

Παράλληλα, ο Σεβασμιώτατος αναφέρθηκε στην ευλογημένη περίοδο της Αγίας και

Μεγάλης Τεσσαρακοστής, η οποία αποτελεί περίοδο πνευματικού αγώνα, μετανοίας και εσωτερικής ανακαίνισης, τονίζοντας παράλληλα πως η Εκκλησία μας προβάλλει κατά το διάστημα αυτό «ως πνευματικά ινδάλματα που πληρούν την καρδιά μας δυνάμεως και αποφασιστικής αγωνιστικής διαθέσεως», όπως χαρακτηριστικά είπε.

Παρακολουθήστε το κήρυγμα του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πειραιώς κ. Σεραφείμ:

```
<span data-mce-type="bookmark" style="display: inline-block; width: 0px; overflow: hidden; line-height: 0;" class="mce_SELRES_start"></span><span data-mce-type="bookmark" style="display: inline-block; width: 0px; overflow: hidden; line-height: 0;" class="mce_SELRES_start"></span>
```

Στη συνέχεια, ο Σεβασμιώτατος περιέγραψε την πνευματική στάση του Ορθοδόξου πιστού ο οποίος «και αυτήν την Αγία και Μεγάλη Τεσσαρακοστή, φλογίζεται από την αγάπη και συνεπαίρνεται από το κάλος του θεϊκού προσώπου. Κόβει τις γέφυρες που τον ενώνουν με τον κόσμο της φθοράς, κουφίζει το σκάφος της ψυχής του από τα βάρη των παθών, ανυψώνεται δια της Αγίας Τεσσαρακοστής εν ελευθερία προς τον θρόνο του Θεού, προσφέρει τη Λατρεία, προσφέρεται σαν θυσία υπακοής», ανυψώνεται πνευματικά και στρέφει την καρδιά και τον νου του προς τον Θεό, καλλιεργώντας βαθύτερη σχέση αγάπης μαζί Του.

Στο πλαίσιο αυτό, ο Σεβασμιώτατος ανέφερε μια «σύντομη, αλλά και αφυπνιστική» χαρακτηριστική διήγηση από το Γεροντικό, όπου ο Αββάς Λωτ απευθύνεται στον Αββά Ιωσήφ ζητώντας πνευματική καθοδήγηση. Όταν ο πρώτος απαριθμεί τις πνευματικές ασκήσεις που ήδη τηρεί - προσευχή, νηστεία, ησυχία και καθαρότητα λογισμών - ο Γέροντας υψώνει τα χέρια του στον ουρανό και λέγει: «Εάν θέλεις, γίνε όλος φωτιά». «Αυτή βέβαια την φλογισμένη κατάσταση της αγάπης και της αφοσιώσεως στον Θεό, δεν είναι εύκολο να την συλλάβει ο στοχασμός μας και να την περιγράψει ο αδύναμος ανθρώπινος λόγος μας», σημείωσε ο Σεβασμιώτατος, τονίζοντας πως με την εικόνα αυτή υπογραμμίζεται ότι η χριστιανική ζωή δεν εξαντλείται σε εξωτερικές πράξεις ευσέβειας, αλλά προϋποθέτει ολοκληρωτική αφιέρωση και φλόγα αγάπης προς τον Θεό.

«Για να αποκτήσουμε μια κάποια αίσθηση της εκτάσεως και της σημασίας της αφιερώσεώς μας στον Κύριό μας δια της Εκκλησίας, έχουμε ανάγκη να βοηθηθούμε από τον αποκαλυπτικό λόγο της Αγίας Γραφής και να χειραγωγηθούμε από την προσωπική εμπειρία και τα φωτεινά παραδείγματα των Θεοφόρων Πατέρων μας», επεσήμανε στη συνέχεια, κάνοντας αναφορά στο πρόσωπο του Αβραάμ, τον οποίο ο Σεβασμιώτατος παρουσίασε ως πρότυπο απόλυτης πίστεως

και υπακοής στο θέλημα του Θεού. Ειδικότερα, ανέλυσε το γνωστό βιβλικό γεγονός από το ΚΒ΄ (22ο) κεφάλαιο του βιβλίου της Γενέσεως, όπου ο Θεός καλεί τον Αβραάμ να προσφέρει ως θυσία τον μονάκριβο υιό του, τον Ισαάκ. «Αυτό το κομμάτι, με τρόπο συνοπτικό βέβαια, μας δίδει το μέτρο της αφιερώσεως και αφοσιώσεως του Πατριάρχου στον Θεό και προβάλλεται σαν κανόνας και σαν υπόδειγμα και στη δική μας αφοσίωση στον Κύριο», σημείωσε χαρακτηριστικά.

Ο Σεβασμιώτατος στάθηκε ιδιαίτερα στην απάντηση που έδωσε ο Αβραάμ στο κάλεσμα του Θεού: «Ιδού εγώ». Όπως εξήγησε, οι δύο αυτές λέξεις εκφράζουν την πλήρη εμπιστοσύνη και την ολοκληρωτική παράδοση του ανθρώπου στο θέλημα του Θεού. Η στάση αυτή προϋποθέτει εσωτερική ελευθερία από τα πάθη και τον εγωισμό, καθώς και βαθιά πίστη ότι το θέλημα του Θεού είναι πάντοτε αλήθεια και αγάπη.

«Με την απλότητα μικρού παιδιού και με τον αυθορμητισμό αφοσιωμένου δούλου καθήλωσε τα γεροντικά μάτια στον ουρανό και φανέρωσε την ολοπρόθυμη διάθεσή του να ακούσει τον λόγο της προσταγής και να συμμορφωθεί στο θέλημα του Κυρίου των δυνάμεων με τις δύο απέριπτες λέξεις “Ιδού εγώ”», είπε ο Σεβασμιώτατος και συνέχισε: «Οι δύο αυτές λέξεις κρύβουν τόση σοφία, τόση πνευματική ρώμη, όση δεν κρύβουν οι απέραντες θεολογικές βιβλιοθήκες όλου του κόσμου. Όποιος πιστός μπορεί να τις προφέρει χωρίς να νιώσει μέσα του την ταλάντευση, χωρίς ο δισταγμός της αβεβαιότητας να του κόψει τον ενθουσιασμό, χωρίς να φοβηθεί τον παρακάτω λόγο του Θεού, χωρίς να κρατήσει κάτι από το δικό του θέλημα, αυτός είναι πραγματικά παραδομένος στα χέρια του Κυρίου». «Το “Ιδού εγώ” είναι μια πηγαία έκφραση που προϋποθέτει, βέβαια, βαθιά εμπιστοσύνη στον Κύριο», συμπλήρωσε και συνέχισε: «Όσο μέσα μας είναι ζωντανός ο παλιός άνθρωπος των επιθυμιών και της ματαιότητας, όσο το προσωπικό μας θέλημα σχεδιάζει γήινους στόχους, όσο οι ανθρώπινες παρηγοριές και οι ανθρώπινες χαρές μας εντυπωσιάζουν και μας γοητεύουν, δεν είναι δυνατόν να βγει από μέσα μας καθαρή και δυναμική απάντηση στη Θεϊκή κλήση «Ιδού εγώ».

Αναλύοντας το γεγονός της θυσίας, ο Σεβασμιώτατος υπογράμμισε ότι ο Θεός δεν ζητεί από τον άνθρωπο εύκολες προσφορές ή υλικά αγαθά, αλλά την ίδια την καρδιά του. Ο Αβραάμ δεν καλείται να θυσιάσει μέρος της περιουσίας του, αλλά ό,τι πολυτιμότερο είχε: το παιδί των προσευχών και των ονείρων του. «Από τα πολλά που είχε ο γέροντας Πατριάρχης, ζήτησε τον αναντικατάστατο θησαυρό, τον μοναδικό θησαυρό, το στήριγμα και την ελπίδα της ζωής του», υπογράμμισε, τονίζοντας παράλληλα πως με τον τρόπο αυτό φανερώνεται ότι η αληθινή αφοσίωση στον Θεό απαιτεί ολοκληρωτική προσφορά της ύπαρξης του ανθρώπου. «Αυτό άλλωστε δεν μας προσφέρει η Αγία και η Μεγάλη Τεσσαρακοστή;»,

διερωτήθηκε ο Σεβασμιώτατος και συνέχισε: «Είμαστε χριστιανοί, είμαστε πρόσωπα αφιερωμένα στον Θεό από το Βάπτισμά μας, είμαστε πρόσωπα που κάθε μέρα, κάθε στιγμή, περιφέρουμε στον κόσμο την πίστη μας και την ελπίδα μας στον Αιώνιο Κύριο και ξέρουμε ότι ο Θεός δεν ζητάει εύκολες προσφορές, δεν ικανοποιείται με δώρα που εύκολα τα ξεχωρίζουμε και τα αφιερώνουμε». «Ζητάει την προσφορά της καρδιάς μας, της υπάρξεώς μας στο σύνολό της». «Ο Κύριος ζητάει την καρδιά μας, ολόκληρη την ύπαρξή μας, τον βαθύτερο κόσμο μας, την ακομμάτιαστη αγάπη μας, την ολοπρόθυμη και αμετεώριστη προσφορά της θελήσεώς μας και της υπακοής μας. Αυτή η προσφορά της καρδιάς δεν είναι μια θεωρία. Δεν είναι επένδυση του συναισθηματισμού μας σε λόγια θερμά προς τον αγαπημένο πρόσωπο. Όποιος προσφέρει την καρδιά στον Θεό, προσφέρει τα πάντα και είναι έτοιμος να βάλει το μαχαίρι βαθιά και να θυσιάσει ό,τι του είναι αγαπητό και θελκτικό».

Στη συνέχεια ο Σεβασμιώτατος περιέγραψε με ιδιαίτερη συγκίνηση την πορεία του Αβραάμ προς τον τόπο της θυσίας. Ο Πατριάρχης, χωρίς να διαμαρτυρηθεί ή να αμφισβητήσει τη θεία εντολή, ετοιμάζει τα απαραίτητα για την προσφορά, παίρνει μαζί του τον Ισαάκ και ξεκινά το ταξίδι της υπακοής. Η σιωπή του, όπως τόνισε ο Σεβασμιώτατος, αποτελεί έκφραση βαθιάς εμπιστοσύνης και ακλόνητης πίστεως.

«Καθώς η απαίτηση για τη μεγάλη θυσία του άγγιξε την καρδιά, η καρδιά αυτή πυρπολημένη από τη Θεία Αγάπη δεν έσταξε αίμα, δεν έκανε έναν μορφασμό για να φανερώσει τον πόνο του. Έσκυψε και υποτάχθηκε με βαθιά σιωπή, με κρυστάλλινη υπακοή», ανέφερε, υπογραμμίζοντας παράλληλα πως «το πατρικό μάτι έβλεπε το παιδί και λουζόταν στο κλάμα, μα η καρδιά δεν έλεγε να λυγίσει. Ο Πατριάρχης Αβραάμ ήταν αφιερωμένος στο Θεό και ο Θεός είχε τον πρώτο και τον τελικό λόγο στη ζωή του και αυτό το παιδί που το απόκτησε στα βαθιά του γεράματα ήταν ένα δώρο, μια ευλογία του Ουρανίου Πατέρα. Σε Εκείνον ανήκε πριν γεννηθεί και σε Εκείνον θα προσφερόταν σε λίγο θυσία. Όλα ανήκουν στον Θεό και όλα προσφέρονται στον Θεό, χωρίς μεμψιμοιρία, χωρίς επιφυλάξεις, χωρίς δεύτερη σκέψη και πλάγιο σκοπό».

«Μια τομή στην προσωπική μας ιστορία είναι απόλυτα χρήσιμη και μάλιστα με την προοπτική να συγκρίνουμε τις δικές μας προθέσεις και αντιδράσεις», είπε στη συνέχεια ο Σεβασμιώτατος, επισημαίνοντας πως «η απαίτηση για θυσία αναφέρεται σε πράγματα μικρά ή σε πράγματα που δεν έχουν δεσμεύσει την καρδιά μας. Όταν η απαίτηση για θυσία αναφέρεται σε πράγματα μικρά ή σε πράγματα που δεν έχουν δεσμεύσει την καρδιά μας, τότε εύκολα αλλοτριωνόμαστε από αυτά και τα προσφέρουμε. Όταν, όμως, η προσταγή της υπακοής προχωρήσει βαθιά, όταν αγγίξει το προσωπικό μας θέλημα, το “εγώ” μας και τα όνειρα του

παλαιού ανθρώπου και τις υστερόβουλες γήινες βλέψεις μας, όταν αγγίξει το βαθύτερο “είναι” μας, τότε η θέληση παγώνει, τα χείλη ακινητοποιούνται και η αφοσίωση μπαίνει σε φοβερή κρίση. Βάζοντας το χέρι στην καρδιά θα διακρίνουμε εκείνες τις τρομερές στιγμές που σταθήκαμε αναποφάσιστοι, που κλονιστήκαμε ανάμεσα στο “ναι” και στο “όχι”, στην αποξένωση από το δικό μας θέλημα ή στη διατήρηση της προσωπικής μας επιθυμίας. Αυτή η ταλάντευση ανάμεσα στο “ναι” και στο “όχι” είναι ένα σημάδι πως δεν φτάνουμε στην καθαρή υπακοή, πως δεν ωρίμασε στον αγρό της ψυχής μας η πραγματική μας αφοσίωση στον Κύριο της Δόξης. Το σημάδι της γνήσιας αφιερώσεως και αφοσιώσεως είναι το σημάδι του Αβραάμ. Η άμεση σιωπηλή απόλυτη υπακοή στο πρόσταγμα του Θεού».

Κατά την κορύφωση της δοκιμασίας, όταν ο Αβραάμ είναι έτοιμος να προσφέρει τον υιό του, επεμβαίνει Άγγελος Κυρίου και τον σταματά, φανερώνοντας έτσι ότι η δοκιμασία είχε σκοπό να αποκαλύψει το μέγεθος της πίστεώς του. Στη θέση του Ισαάκ προσφέρεται τελικά ένα κριάρι, ενώ ο Θεός ευλογεί τον Αβραάμ για την υπακοή και την αφοσίωσή του.

«Η παρηγοριά και η ευλογία του Θεού είναι η πλατιά θάλασσα στην οποία εκβάλλει το ποτάμι της αφοσιώσεώς μας σε Εκείνον. Όσοι πέρασαν από τον πόνο, όσοι πάλεψαν με τον αντίθετο λογισμό τους, όσοι πρόσφεραν το πιο ακριβό δώρο την ίδια την ύπαρξή τους στο Θεό δια του Βαπτίσματος, του χρίσματος και της εγκεντρίσεως στην Αγία μας Εκκλησία και δεν παλινδρομούν στις χαρές του κόσμου της φθοράς, νιώθουν τόσο έντονη, τόσο αποφασιστική την θεϊκή παρουσία και η ζωή τους λούζεται στο φως και η μυστική χαρά θρονιάζεται στην ψυχή τους», τόνισε ολοκληρώνοντας το κήρυγμά του ο Σεβασμιώτατος, υπογραμμίζοντας ότι το παράδειγμα αυτό αποτελεί διαχρονικό πρότυπο για κάθε πιστό. Συχνά, όπως ανέφερε, ο άνθρωπος είναι πρόθυμος να θυσιάσει πράγματα μικρά ή δευτερεύοντα, δυσκολεύεται όμως όταν καλείται να εγκαταλείψει το προσωπικό του θέλημα ή όσα έχει προσκολλήσει βαθιά στην καρδιά του. Η αληθινή πίστη, όμως, αποκαλύπτεται ακριβώς στις στιγμές της δοκιμασίας, όταν ο άνθρωπος καλείται να εμπιστευθεί ολοκληρωτικά τον Θεό.

Καταλήγοντας, ο Σεβασμιώτατος υπογράμμισε ότι ο δρόμος της πίστεως, αν και συχνά περνά μέσα από δοκιμασίες και θυσίες, οδηγεί τελικά στη χαρά και την ευλογία του Θεού. Η Αγία και Μεγάλη Τεσσαρακοστή αποτελεί πορεία μετανοίας και πνευματικού αγώνα που καταλήγει στη χαρά της Αναστάσεως του Χριστού. Όσοι παραμένουν σταθεροί στην πίστη και δεν επιστρέφουν στις πρόσκαιρες χαρές του κόσμου, βιώνουν ήδη από τώρα την παρουσία και τη χάρη του Θεού στη ζωή τους.

«Χαρά είναι το τέρμα του δρόμου της πίστεως και των δακρύων. Η χαρά της

Αναστάσεως, η χαρά της νίκης, η χαρά της μεγάλης συνάντησης με τον Κύριό μας, η χαρά της αλληλοπεριχωρήσεως των προσώπων μας. Μια χαρά που δεν την υποπτεύεται ο κόσμος που σαπίζει στη φθορά και το θάνατο, που δεν τη γεύεται όποιος σταματάει αναποφάσιτος στη μέση του δρόμου, που είναι για μας εδώ, παρούσα, έτοιμη να μας δοθεί, έτοιμη να μας χαριστεί, αρκεί εμείς να το θελήσουμε», είπε ολοκληρώνοντας, ευχόμενος η περίοδος της Αγίας Τεσσαρακοστής να αποτελέσει για όλους ευκαιρία μιμήσεως της πίστεως και της αφοσιώσεως του Πατριάρχου Αβραάμ, ώστε μέσα από τον πνευματικό αγώνα να φθάσουμε στη χαρά της Αναστάσεως.

Στην Ακολουθία του Κατανυκτικού Εσπερινού έψαλε η χορωδία των κληρικών της Ιεράς Μητροπόλεώς μας, υπό τη διεύθυνση του Πρωτοπρεσβυτέρου π. Ελισσαίου Κυνούση.

[Περισσότερες φωτογραφίες στο άλμπουμ:](#)

